

PENSAMENTS EDUCATIUS

número 37

juny 2013

ELS 12 ERRORS MÉS COMUNS DELS PARES

Primera part

Educar bé els fills és una preocupació freqüent entre els pares. Saber què cal fer en cada situació i com cal afrontar cada conflicte no és fàcil ni hi ha receptes màgiques. Sí que pot resultar més senzill saber què no s'ha de fer, quins són els errors bàsics que convé evitar.

L'educació dels fills provoca moltes inseguretats i angoixes a molts pares. Ho dec estar fent bé? L'hauria d'haver castigat? Dec haver estat massa dur? Dec ser massa tou? Com puc aconseguir que m'obeeixi? Psicòlegs i pedagogs expliquen que potser restaria pressió als progenitors modificar les expectatives que tenen: en lloc d'aspirar a fer-ho tot bé, plantejar-se no fer-ho malament i, sobretot, evitar els errors més nocius a l'hora d'educar. Amb l'ajuda de Javier Urrea –pedagog, doctor en Psicologia i Infermeria, i durant anys Defensor del Menor de la Comunitat de Madrid–, de Victòria Gómez –orientadora familiar i vocal del Col·legi de Pedagogs de Catalunya– i de Julio Fernández Díez –psicòleg escolar, catedràtic d'Orientació Educativa i autor d'*Errores en la educació de los hijos* (Piràmide) –, hem identificat els dotze errors que es consideren més comuns i perjudicials a l'hora d'educar els fills. Són aquests:

Un Disparitat entre els pares

La falta d'unitat de criteri entre les figures d'autoritat és un dels grans llasts per a educar. D'entrada, perquè si el nen rep missatges contradictoris, si els progenitors es desautoritzen entre ells, no sap a qui fer cas i se sent perdut, sense referències clares. I perquè a mesura que creix aprèn a utilitzar aquestes discrepàncies o diferències de criteri per fer el que vol. "Sempre val més equivocar-se junts que encertar-la per separat", resumeix Victòria Gómez, per a qui frases tan populars com "pregunta-ho al pare" o "el que

digui la mare" són un error. "Quan demanem alguna cosa i no es té un criteri clar o únic, el millor és dir-los «ja ho parlarem i te'n donarem una resposta», perquè vegin que la família és un bloc", apunta.

Posar càstigs impossibles o incomplir promeses resta autoritat

Dos Sobreprotegir

Asseguren els educadors que aquest és un dels errors més freqüents en la societat actual. Els pares assumeixen

moltes tasques dels fills: estudien amb ells, els disculpen davant del professor, intervenen abans de veure'ls patir les conseqüències d'una mala decisió, els diuen constantment el que han de fer, organitzen tota la vida familiar al seu voltant, els eviten disgustos... "Aquesta sobreprotecció resulta molt perniciosa perquè crea ciutadans dependents i de vegades molt tirànics, perquè creixen pensant que el món gira al seu voltant, que són els reis de la casa i no un més de la família", adverteix Javier Urra. La sobreprotecció provoca persones insegures, incapaces de prendre decisions i d'enfrontar les dificultats i contratemps diaris, que no saben assumir les conseqüències dels seus actes i amb problemes d'autoestima. Julio Fernández assegura que la sobreprotecció és un error clàssic a l'hora d'educar perquè estem preparats genèticament per protegir la prole, com fan altres animals amb les cries. "La infantesa en l'espècie humana és molt llarga i per criar un nen durant tants anys a la sabana calia protegir-lo molt, però aquesta sobreprotecció va començar a resultar excessiva quan la vida quotidiana es va fer menys perillosa, cosa que demostren històries com la de la Bella Dorment o la del Príncep Sidharta. El que ha canviat és aquesta obsessió dels pares per salvaguardar el fill de tot mal que s'atribuïa a prínceps i personatges d'alt llinatge avui s'ha generalitzat a tota la població. Per això hi ha l'actual síndrome de l'emperador", explica Fernández.

Protegir els fills en excés fa que siguin insegurs o tirànics

Tres Transmetre menyspreu

Frases com "ja sabia que ho trencares", "ets idiota", "sembles ximple", "no vals res", "sempre em deceps" o "no sé per què t'he tingut" resulten molt nocives per als fills. Gómez enfatitza que no s'ha de faltar al respecte als fills ni posar-se a la seva altura quan s'enfaden: "Els pares no han de perdre els papers, han de controlar la seva actitud per molt que el fill els provoqui. Han d'estar per sobre seu i no comportar-se com una criatura o un adolescent. Han de perdonar amb facilitat i no entrar en guerres del tipus «com que ell no parla jo tampoc»".

Quatre Falta de continuïtat

Els experts adverteixen que un error habitual dels pares és deixar-se portar per l'estat d'ànim a l'hora d'educar, de manera que permeten o no determinades conductes en funció de si estan més o menys cansats, contents o enfadats. "Hem de ser conscients que eduquem sempre, no només en moments concrets", assenyala Gómez. Julio Fernández subratlla que, davant els fills, els pares són l'autoritat, de manera que no s'haurien de comportar de manera arbitrària, sinó equànime i racional.